

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

ROZDZIAŁ 8 – POSTĘPOWANIE PO OTRZYMANIU ZAWIADOMIENIA O ZDARZENIU LOTNICZYM

1. CEL PROCEDURY

Celem niniejszej procedury jest ustalenie, opisanie i podanie do stosowania szczegółowych zasad prowadzonego przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego – zwanego dalej Prezesem, procesu związanego z podejmowaniem działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa lotów na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 15 lit. c, ustawy Prawo lotnicze.

2. ZASTOSOWANIE

Przedmiotem procedury są czynności pracowników Urzędu w procesie podejmowania działań w celu zapewnienia akceptowalnego poziomu bezpieczeństwa lotów poprzez analizę i ocenę informacji o zdarzeniach lotniczych, gromadzonych i przechowywanych w komputerowej bazie danych w ramach krajowego systemu obowiązkowego zgłaszania oraz podczas opracowywania komunikatu Prezesa ULC. Procedura dotyczy pracowników LOL w procesie analizy i opracowywania informacji dotyczących zdarzeń lotniczych oraz w opiniowaniu projektu Komunikatu Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

3. ODNIESIENIA.

Powyższa procedura wpisuje się w postępowanie Urzędu Lotnictwa Cywilnego po otrzymaniu informacji o zdarzeniu lotniczym zgodnie z procedurą ZIZL – 01. Procedura ZIZL – 01 dostępna jest w SEOD w zakładce ISO - System Zarządzania Jakością.

4. DEFINICJE, TERMINOLOGIA, OZNACZENIA, I SKRÓTY

ZGŁOSZENIE – oznacza zawiadomienie o zdarzeniu lotniczym otrzymane w systemie obowiązkowego powiadamiania o zdarzeniach lotniczych z Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych (PKBWL), zgodnie z art. 135a, ustawy Prawo lotnicze, Rozporządzenia Komisji (UE) nr 859/2008, załącznika nr 2 do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 5 listopada 2004r. w sprawie bezpieczeństwa eksploatacji statków powietrznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 262 poz. 2609) (PL-6), Rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 oraz rozporządzenia PEi R nr 376/2014.

RAPORT WSTĘPNY – oznacza raport otrzymany z PKBWL zgodnie z art. 135 ust. 7 ustawy Prawo lotnicze.

RAPORT POŚREDNI jest to oświadczenie tymczasowe PKBWL, wydawane w każdą rocznicę wypadku lub poważnego incydentu, jeżeli nie jest możliwe podanie do publicznej wiadomości raportu końcowego, informującego o postępach w badaniu i o wszelkich istotnych kwestiach bezpieczeństwa.

RAPORT KOŃCOWY – dokumentacja badania zdarzenia lotniczego w formie pisemnej sporządzona przez PKBWL lub inny zespół badający, zawierająca Raport Końcowy (sprawozdanie z przeprowadzonego badania danego zdarzenia lotniczego) i/lub uchwałę zgodnie z §14 Rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych (Dz. U. 2007 Nr 35, poz. 225).

KOMUNIKAT – oznacza Komunikat Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, sporządzony na podstawie §31 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 35, poz. 225).

DOKUMENTACJA – oznacza otrzymany Raport Końcowy z badania zdarzenia lotniczego wraz z uchwałą PKBWL oraz wszystkie informacje zebrane w Urzędzie dotyczące danego zdarzenia.

BAZA DANYCH – oznacza bazę danych systemu obowiązkowego zgłaszania zdarzeń lotniczych ECCAIRS (European Coordination Centre for Aviation Incident Reporting Systems) prowadzoną zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 15, lit.a. ustawy Prawo lotnicze.

WYPADEK - zdarzenie związane z eksploatacją statku powietrznego, która w przypadku załogowego statku powietrznego odbywa się od momentu wejścia na pokład statku powietrznego jakiegokolwiek osoby z zamiarem odbycia lotu aż do opuszczenia pokładu przez wszystkie osoby, lub w przypadku bezzałogowego statku powietrznego, odbywa się od momentu, gdy statek powietrzny jest gotowy do ruchu w celu wykonania lotu aż do czasu jego zatrzymania na koniec lotu i wyłączenia układu napędowego, w którym:

- a) osoba znajdująca się na pokładzie statku powietrznego poniosła śmierć lub odniosła poważne obrażenia w następstwie:
 - przebywania na pokładzie statku powietrznego, lub
 - bezpośredniego kontaktu z jakąkolwiek częścią statku powietrznego, włączając części, które zostały od statku powietrznego odłączone, lub

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

— bezpośredniego działania podmuchu silnika statku powietrznego,

z wyjątkiem przypadków, kiedy obrażenia są skutkiem przyczyn naturalnych, samookaleczenia lub zostały zadane przez inne osoby, lub kiedy osoba doznała obrażeń, ukrywając się poza obszarami zwykle dostępnymi dla pasażerów lub członków załogi; lub

b) statek powietrzny doznał uszkodzenia lub doszło do zniszczenia jego elementu konstrukcyjnego w stopniu zagrażającym jego wytrzymałości konstrukcyjnej, osiągom w locie lub charakterystykom pilotażowymi i w normalnych okolicznościach niezbędna byłaby naprawa główna lub wymiana uszkodzonego elementu, z wyjątkiem niesprawności lub uszkodzeń zespołu napędowego, w przypadku kiedy uszkodzenia ograniczają się do samego silnika jego osłon lub akcesoriów; lub uszkodzenia ograniczają się do śmigieł, końcówek skrzydeł, anten, opon, opon, zespołów hamulcowych, owiewek, małych wgnieceń lub przebić poszycia samolotu; lub

c) statek powietrzny zaginął lub znajduje się w miejscu całkowicie niedostępnym.

POWAŻNY INCYDENT – zdarzenie związane z wystąpieniem okoliczności wskazujących, że niemalże doszło do wypadku lotniczego.

INCYDENT - zdarzenie inne niż wypadek, związane z eksploatacją statku powietrznego, które ma wpływ lub mogłoby mieć wpływ na bezpieczeństwo lotów.

ZALECENIE DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA - propozycja organu ds. badania zdarzeń lotniczych, w oparciu o informacje wynikające z badania zdarzenia lotniczego lub innych źródeł, takich jak analizy bezpieczeństwa, mająca na celu zapobieganie wypadkom i incydentom.

BADANIE ZDARZENIA LOTNICZEGO - proces przeprowadzany przez organ ds. badania zdarzeń lotniczych w celu zapobiegania wypadkom i incydentom, obejmujący gromadzenie i analizę informacji, wyciąganie wniosków, łącznie z ustaleniem przyczyny lub przyczyn zdarzenia lub okoliczności sprzyjających jego zaistnieniu, oraz w stosownych przypadkach, formułowanie zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

PKBWL –Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych.

ICAO –International Civil Aviation Organization – Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego.

LOL – Departament Operacyjny – Lotniczy

LOL-BL – Zespół inspektorów LOL, którzy koordynują proces analizy i opracowywania informacji dotyczących zdarzeń lotniczych oraz uzgadniają projekt komunikatu Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego zgodnie z procedurą ZIZL-01. Skład Zespołu:

1. Inspektor LOL-1 – w zakresie śmigłowców;
2. Inspektor LOL-1 – w zakresie innych statków powietrznych o MTOM>5700 kg;
3. Inspektor LOL-2 – w zakresie innych statków powietrznych o MTOM≤5700kg;
4. Naczelnik LOL-7 – w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych i działalności agentów obsługi naziemnej;
5. Dodatkowi członkowie zespołu zgodnie z decyzją dyrektora LOL.

LBB-1 – Inspektorat Zarządzania Bezpieczeństwem Lotniczym ULC.

LOL-1 – Inspektorat Operacyjny Transportu Lotniczego.

LOL-2 – Inspektorat Operacji Specjalistycznych, Lotów Lokalnych i Lotnictwa Ogólnego.

LOL-5 – Wydział Zarządzania Procesami Certyfikacji i Nadzoru Operacyjnego.

LOL-7 – Inspektorat Materiałów Niebezpiecznych oraz Agentów Obsługi Naziemnej.

SAR/LOL-5 – Specjalista Analizy Ryzyka.

POI - Inspektor Nadzorujący Operatora.

BAZA DZIAŁAŃ – Baza zdarzeń i działań znajdująca się na dysku „LOL (M)” w folderze „POSTĘPOWANIE LOL PO OTRZYMANIU INFORMACJI O ZDARZENIU LOTNICZYM”.

USTAWA - ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2017 r.. pow. 959, z późn. zm.)

5. PODSTAWA PRAWNA

Proces obejmuje działania podejmowane przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, w celu zapewnienia bezpieczeństwa lotów na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 15 lit. c, ustawy Prawo lotnicze, oraz związane z przygotowaniem i publikacją komunikatów Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego zgodnie z §31 ust. 2 i 3, rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych, a także obowiązki uczestniczenia Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w systemie obowiązkowego

Wydanie z: 31.12.2016 Zmiana Nr: 7	POSTĘPOWANIE PO OTRZYMANIU ZAWIADOMIENIA O ZDARZENIU LOTNICZYM	PNO-5-08-00 Strona 2/6
---------------------------------------	---	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

zgłaszania zdarzeń lotniczych zgodnie z art. 135b, ustawy.

incydentów lotniczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 35, poz. 225);

- 1) *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 z dnia 20 października 2010 r. w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE (Dz. U. UE z dnia 12.11.2010 r. L 295/33);*
- 2) *Rozporządzenie Komisji (UE) NR 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz.U. L 296, 25.10.2012 r., z późn. zm.);*
- 3) *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zgłaszania i analizy zdarzeń w lotnictwie cywilnym oraz podejmowanych w związku z nimi działań następczych, zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 oraz uchylenia dyrektywy 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzeń Komisji (WE) nr 1321/2007 i (WE) nr 1330/2007 (Dz. U. UE z dnia 24.04.2014 r. L 122/18);*
- 4) *Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/1018 z dnia 29 czerwca 2015 r. ustanawiające wykaz klasyfikujący zdarzenia w lotnictwie cywilnym, które muszą być zgłaszane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014 (Dz. U. UE z dnia 30.06.2015 r. L 163/1);*
- 5) *Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i*

- 6) *Regulamin organizacyjny Urzędu Lotnictwa Cywilnego;*

6. OPIS PROCEDURY.

6.1 Postanowienia ogólne

Dyrektor LOL wyznacza Zespół LOL-BL, który koordynuje proces analizy i opracowywania informacji dotyczących zdarzeń lotniczych oraz przygotowania projektu komunikatu Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego. W szczególnych przypadkach Dyrektor LOL zmienia skład Zespołu LOL-BL, rozszerzając o dodatkowych inspektorów. Członkowie zespołu mogą przekazać analizę zdarzenia lotniczego pracownikowi LOL, nie będącemu członkiem LOL-BL, celem przeprowadzenia oceny merytorycznej. Wyniki oceny, przed przekazaniem do LOL-BL, wymagają uzgodnienia z właściwym Naczelnikiem. Członkowie LOL-BL udzielają merytorycznej pomocy delegowanemu pracownikowi w zakresie realizacji powierzonego zadania.

Inspektor Nadzorujący Operatora (POI) jest odpowiedzialny na monitorowanie i sprawdzenie działań dotyczących zdarzenia lotniczego prowadzonych przez Operatora. W miarę potrzeb uzupełnia zapisy bazy zdarzeń dysk „LOL (M)” w folderze „POSTĘPOWANIE LOL PO OTRZYMANIU INFORMACJI O ZDARZENIU LOTNICZYM” oraz dokumenty Teczki Operatora w LOL-5.

UWAGA: Zaleca się, aby inspektor POI podczas przygotowania do audytu CNO dokonał analizy zdarzeń lotniczych oraz Zaleceń Prezesa i uwzględnił to w Liście Kontrolnej Audytu.

6.2 Opis postępowania:

1	Po otrzymaniu od LBB-1 (drogą elektroniczną) informacji o nowo wprowadzonych <u>zdarzeniach lotniczych do ECCAIRS</u> (dysk „Zdarzenia (Q)”), <u>Członkowie Zespołu LOL-BL:</u> • Wprowadzają dane dotyczące zdarzenia do Bazy Działów; • Analizują wprowadzone dane pod względem wpływu na bezpieczeństwo i działalność nadzorowanych przez LOL podmiotów lotniczych. <i>W przypadku stwierdzenia wpływu zdarzenia na bezpieczeństwo operacji lotniczych, inspektor LOL-BL przekazuje (drogą elektroniczną) informację do właściwego POI, odnotowując fakt w Bazie Działów.</i>	ECCAIRS Baza działań
---	---	------------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

2	Po otrzymaniu informacji o <u>zdarzeniu lotniczym od Operatora, Dyrektor LOL:</u> • Zapoznaje się ze zgłoszeniem zdarzenia lotniczego; • Przesyła informację o zgłoszeniu zdarzenia lotniczego do LBB. • Przesyła zgłoszenie zdarzenia lotniczego do Członków Zespołu LOL-BL	Pocztą elektroniczną SEOD Baza działań
3	Po otrzymaniu informacji o z <u>systemu anonimowego zgłaszania zdarzeń, od Operatora lub z innych źródeł, informacji o zdarzeniu lotniczym, Dyrektor LOL:</u> • Zapoznaje się ze zgłoszeniem; • Przesyła informację o zgłoszeniu do LBB. • Przesyła informację do innych komórek organizacyjnych ULC (biuro, departament), jeżeli zdarzenie dotyczy ich merytorycznego zakresu zadań. • Przesyła zgłoszenie zdarzenia do Członków Zespołu LOL-BL	Pocztą elektroniczną SEOD Baza działań
4	Po otrzymaniu informacji o <u>zdarzeniu od Dyrektora LOL, Członkowie Zespołu LOL-BL:</u> • Wprowadzają dane dotyczące zdarzenia do Bazy Działów; • Analizują wprowadzone dane pod względem wpływu na bezpieczeństwo i działalność nadzorowanych przez LOL podmiotów lotniczych; <i>W przypadku stwierdzenia wpływu zdarzenia na bezpieczeństwo operacji lotniczych, inspektor LOL-BL przekazuje SEOD (druk ZBL LOL + kopia zgłoszenia) informację do właściwego POI, odnotowując fakt w Bazie Działów.</i>	ECCAIRS Baza działań SEOD
5	Po otrzymaniu od Członka Zespołu LOL-BL <u>informacji o zdarzeniu lotniczym, POI:</u> • Dokonuje szczegółowej analizy informacji (o której mowa w art. 13 ust. 6 rozporządzenia 376/2014) zawartych w bazie ECCAIRS, SAFA, SANA i ACAM oraz w oparciu o informację uzyskaną od SAR: 1) Uznaje zdarzenie za incydentalne, sporadyczne, nie stanowiące zagrożenia dla prowadzenia operacji lotniczych. Nie podejmuje działań i wpisuje uzasadnienie w Bazie Działów. albo; 2) Uznaje zdarzenie za istotne lecz nie stanowiące bezpośredniego zagrożenia dla prowadzenia operacji lotniczych. Zdarzenie podlega analizie podczas najbliższego audytu CNO. Wpisuje uzasadnienie w Bazie Działów, informuje SAR albo; 3) Uznaje zdarzenie za znaczące z punktu widzenia bezpieczeństwa. Po akceptacji Naczelnika Inspektoratu sprawa przekazywana jest do SAR, który we współpracy z POI, wzywa Operatora do przesłania informacji, wniosków wynikających z zarządzania ryzykiem oraz podjętych działaniach korekcyjnych, doraźnych lub korygujących. Informacje otrzymane zwrotnie lub brak odpowiedzi Operatora są uwzględniane w Profilu Ryzyka Operatora (5-02-05). Całość korespondencji prowadzonej z Operatorem, przechowywana jest w Teczce Operatora w LOL-5, sygnatury korespondencji odnotowywane są przez SAR w Bazie Działów POI monitoruje realizację działań Operatora w ramach CNO – działania o których mowa w art. 13 ust 7 rozp. 376/2014.	ECCAIRS Baza działań SEOD
6	Po otrzymaniu <u>pisma wewnętrznego w SEOD</u> dotyczącego zdarzenia lotniczego w ramach <u>procedury ZIZL-01, Członkowie Zespołu LOL-BL:</u> • Postępują zgodnie z tą procedurą;	SEOD Pismo wewnętrzne

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
	- Analizują informację (zgłoszenie zdarzenia, raport wstępny, analizy o których mowa w art. 13 ust 4 rozp. 376/2014), pod kątem wpływu na bezpieczeństwo operacji lotniczych wykonywanych przez danego Operatora lub innych Operatorów (podmiotów lotniczych); - Opracowują wymagane działania (jeżeli zdarzenie wymaga podjęcia działań ze strony LOL), po uzgodnieniu z naczelnikiem; - Informują właściwego POI, jeżeli naruszone zostały procedury operacyjne AOC/AWC/SPO/SPO HR; SAR: - Wzywa Operatora do usunięcia niezgodności na podstawie raportu NCR, przygotowanego przez POI (przygotowuje pismo na podpis Prezesa ULC); - Odnnotowuje działania w Bazie Działań. - Monitoruje reakcję (lub jej brak) operatora na zalecenia zespołu - Wnioskuję do Dyrektora LOL o eskalację środków egzekwujących w przypadku braku podjęcia przez operatora stosownych działań naprawczych lub zapobiegawczych.	
7	Po otrzymaniu od wyznaczonego pracownika LBB-1 projektu komunikatu Prezesa ULC z badania wypadku lub poważnego incydentu lotniczego; Członkowie Zespołu LOL-BL: - Analizują projekt komunikatu Prezesa ULC i załączoną do niego dokumentację (uchwała PKBWL i raport końcowy z badania wypadku lub poważnego incydentu lotniczego); - Opracowują propozycje zaleceń (działań), przedsięwziąć profilaktycznych, uzupełniają o nie projekt komunikatu; - Uzgadniają projekt komunikatu z Naczelnikiem; - Odsyłają projekt i dokumentację do LBB-1; - Odnnotowują działania w Bazie Działań.	SEOD Pismo wewnętrzne
8	Po otrzymaniu informacji o publikacji Komunikatu Prezesa ULC, Dyrektor LOL: przystępuje do realizacji zawartych zaleceń profilaktycznych	SEOD Pismo wewnętrzne

CELOWO

POZOSTAWIONO

PUSTE

Schemat postępowania LOL po otrzymaniu zawiadomienia o zdarzeniu lotniczym

